

Celojums pa Eiropu.

Valsts sacīkstēs futbolā Ungārijā uzvarēja šveices izlasi 2-1 (1-0). Ungārijas valsts vienības sastāvā galvenokārt darbojās jaunās paaudzes spēlētāji. Ungāri vērtus guva ar Kovaca un Bodala raidījumiem. Šveicieši vienīgos vārtus guva pie 0-2 rezultāta. Sacīkstē, kas risinājās Cirichē, noraidzījās 25.000 skatītāju.
Tā pat dienā, kad šveices futbola A vienība spēlēja pret Ungārijas izlasi, šveices B sastāvs tomēr sacīkstēs valsts sacīkstēs ar Franciju. Šai cīņā 4-3 (2-3) uzvaru panāca šveicieši. Ievērojams šveices futbolistu pārākums teicās 2. puslaikā.
Pirmajā šīs sezonas valsts sacīkstēs ledus hokejā notika Stokholma. Pēc sivas cīņas zviedrija uzvarēja spēcigo šveices komplektējumu 1-0. Vārtus zviedri ar Nurmela raidījumiem ieguva 2. trešdaļā.
Valsts sacīkstē grieķu-romiešu jūdzā Zviedrijas cīkstoni izrādījās ievērojami pārāki par Dānijas izlases spēkiem. Zviedri atzīmēja iespaidīgu 6-1 uzvaru.
Dānijas fenomenālā pasaules rekordisbe peldēšanā Ranghilde Hvegere pašreiz viešojas Zviedrijā. Savos pirmajos startos Hvegere pārliecinoši pārspēja visas konkurentes. Kraulot Hvegere veikusi: 100 m - 1:03,6 min., 200 m - 2:27,4 min. un 400 m - 5:15,6 min.
Jaunu Zviedrijas rek. sasniegda Gunvora Nilsēne 200 m kraula peldējumā - 2:4,0 min. Viriešu sacensībās jaunu valsts rekordu realizēja zviedru labākais peldētājs Björns Borgs. Viņš 100 jardus uz muguras veica 1:03,2 min.
Spānijas meistara tituli maratona skrējienā izcīnījis Geronima Monjes. Viņš 42,2 km garo distanci veicis 3 st. 4 min. 04,8 sek.
Lielu panākumu atzīmējuši viņu SV Luftwaffen futbolisti. Viņu Madridē 20.000 skatītāju klātbūtnē uzvarēja Spānijas meistari vienību - Athletic Aviacion ar 3-2 (3-1). SV Luftwaffen vārtos teicami darbojies Jürissen, ko latviešu futbolisti atcerās no 1935. un 1937. gadā absolvētām valsts sacīkstēm ar Vāciju. Toreiz Jürissen sargāja vācu izlases vienpadsmit vārtus.

AUSTRIA VIENPADSMITS - VINES FUTBOLA MEISTARĪBAS PRIEKŠGALĀ

Vīnes futbola meistariņā vakar jaunu iespaidīgu panākumu guva teicamā formā esošā Austrija vienība. Ar pārliecinošu 4-0 rezultātu Austrija pārspēja vēl nezaudējušo FC Wien vienpadsmitu. Pēc bezpanākumu 0-0 cīņas 1. puslaikā, liels Austrija spēlētāju pārsvars teicās otrajā, kad 4 reizes pēc kārtas FC Wien vārtos pārsprāva Strohs, Korsch, Nemmer un Haber. Sīvu cīņu abpusēji vienība un Wacker vienības. 3-2 (1-1) uzvaru piekrita Vīnietu futbolisti. Uzvarētājos futbolu darību sūcīdās puslaikā uzbraucis Decker. Viņš arī 3 minūtes pirms beigu signāla iesita uzvaru nesošos vārtus. Pārliecinoši 8-1 (4-1) uzvaru guva Rapid pār Sturm Graz vienību. Rapid sastāvā Binder teicami atvietoja jaunais centra uzbrukums Roth. Viņš ar 3 iespaidīgiem vārtiem bija uzvarētājos vidū sekmīgākais vārtu šūvējs. FAC uzvarēja Post SG vienību 6-5 (2-2). Wiener SC pārspēja Admira ar 3-2 (1-0).
Pēc vakardienas cīņām vadošo Austrija vienību futbola meistariņā ieņem Vīnietu vienību ar 14-2 punktiem. Seko Vīnietu 12-4, Wacker 11-5 un Rapid 11-7. Pēdējās cīņās pusmācītes Vīnes futbola meistariņā izcīnā notika 30. novembrī. Kad vadošās Austrija vienības priekšnieks būs Admira.

Akrobātu ģimene spēlo

Meistari sportā-varoņi kara laukā

BIRGERS VASENIUSS (Somija).

1931. gadā somu ātrslidotāju «karālis» Claas Thunberg pēdējo reizi izcīnīja pasaules meistara titulu. Tad 7 gadus pēc kārtas pasaules meistara goda palika ātrslidotāju zemes - Norveģijas īpašums. Tikai pēc 7 gadiem tika pārtraukta norveģu uzvaru sērija. Atkal tas bija somis, kas spēja pieveikt visus norveģu ātrslidošanas «džžus» - Birgers Vaseniuss.
Līdz brīdim, kad Vaseniuss kļuva pasaulē meistars, viņš nepārtraukti kopš 1934. gada bija savas valsts - Somijas meistars. Jau vairāk kā 5 g. Vaseniuss bija absolūtākais ar norveģu ātrslidošanu izlasi daudzās vēsturiskās cīņās, bet vienmēr viņam bija nācies palikt «mūžīgā otrā» lomā. Pasaules meistarsacīkstēs 1935. un 1937. gadā Vaseniussam piekrita 2. vieta. Olimpiskās spēles 1936. g. Garmisch - Partenkirchenā Vaseniuss gan bija norveģu bīstamākais konkurents, bet atkal 5000 m un 10.000 m slidojumos zelta medaļas izcīnīja norveģis Ivars Ballangruds. Vaseniussam nācās atgriezties mājās kā «mūžīgā otram».
Savas dzimtās zemes galvas pilsetā Helsinkos 1939. gada 19. februārī Vaseniuss atzīmēja savas dzīves lielāko uzvaru. Viņš izcīnīja pasaules meistara godu. Viņš nebija vairs «mūžīgais otrais». Toreiz cīņā dāļ pasaules meistara laurim Vaseniuss absolvēja visu dueli ar mūsu Eiropas meistaru - Alfonso Bērziņu. Pēc pirmās sacīkšu dienas

viņi abi ar vienādu punktu skaitu, kas ātrslidošanā atgādās tik reti, atradās tālu visu pārējo sāpceņu priekšgalā. Otrā dienā Vaseniuss uzvaru izcīnīja lieliski veiktie 1500 metri. Toreiz gandrīz katrs latvietis pie radio aparāta sekoja pasaules labāko ātrslidotāju cīņām Helsinkos, tādēļ arī daudzi vēl spilgti atceresies Vaseniussa triumfa brīdi, kad viņu sacensību noslēgumā vaipagoja ar pasaules meistara vainagu.
Vaseniuss vienlīdz spējīgs bija visās distancēs. Mazliet vairāk gan viņš bija iemēlojis garākos un grūtdākos - 5000 m un 10.000 m slidojumos. Rādās, ka Vaseniuss arī kā lielisku sprinteru

Eiropas meistariības izcīņā 1939. gadā Rīgā viņš ar 45,2 sek. guva uzvaru 500 metru distancē. Lielu un vieglu soli slidoja Vaseniuss Viņa gaita notika ļoti nosvērtu un pārdomātu iespaidu.

Vaseniusa labāko sasniegumu saraksts dod ādu aiņu: 500 m - 43,4 sek., 1500 m - 2:18,2 min., 5000 m - 8:21,3 min. un 10.000 m - 17:28,2 min.

Visas pasaules un arī latviešu ātrslidotāji vēl cerēja ar Vaseniuss skrīslīdēt cīņās absolvēt nākošos gados, bet liktenis bija lēmis savādāk. 1939. gada rudenī Somijā iebrauka asinskarās bodeviku bandas. Varoņīgā somu tauta cēlās cīņai par savu brīvību. Somu karavīru rindās soloja arī Vaseniuss. Viņš aizsloja uz fronti pie Ladogas ezera, lai vairs nekad neatgrieztos. 1940. gadā sākumā Eiropas labākie ātrslidotāji, kas atkal gatavojās jaunās sezonas cīņām, sapņēja dzīvot sēru ziņā: cīņā pret ienaidnieku varoņa nāvē bija kritis viņu neaizmirstamais Birgers Vaseniuss. Uz Ladogas ezera ledus, uz ledus, kas viņam daudzajos ātrslidotāja gados bija kļuvis par vienu no nešķīramākāiem draugiem, bija noslēgusies pasaules ātrslidošanas meistara Birgera Vaseniussa dzīve. Viņa vārds vēl vienmēr palicis kā pēdējais pasaules ātrslidošanas meistaru sarakstā, jo pēc 1939. gada pasaules meistarsacīkstes vairs nav noturētas. Ka arī pašmā Vaseniuss, kurš pārtrauca arī pasaules izcilāko ātrslidotāju sacensības.

Vācijas bokseru pārliecinoša uzvara

Vakar Minchenē risinājās Vācijas - Dānijas 10. valsts sacīkste boksa. Pārliecinoši 14-2 uzvaru izcīnīja Vācijas krāsus aizstāvji. Līdzšinējās sacensībās vācu bokseri vēl nekad nebija atzīmējuši tik augstu uzvaru. Vienīgos punktus Dānijai deva sacensība smagā svarā.
Cīņas ievadīja skaista vācu mūsvara Götzke uzvara. Viņš jau 1. gājienā ar knock-out sita dāni Berthelsen. Gaija svarā Vācijas

jaunatne meistars Schims guva skaidru punktu uzvaru pret Kaj Frederiksen (D.). Līdzvērtīgāka sacensība risinājās spalvas svarā, kur tikai beigās vācietis Petri nodrošināja punktu uzvaru pār Vigo Frederiksen. Vieglā svarā Eiropas meistars Nürnberg (Vācija) pēc punktiem pārspēja savu seno pretinieku Madsen. Vācijas uzvaru valsts sacīkstē pilnīgi nedrošināja Rūschke punktu uzvara pār dāni Erik Petersen pasvīdēja sva-

rā. Pēc šīs cīņas rezultāts bija Vācijas bokseru labā jau 10-0. Vakara labākā cīņa risinājās vidējā svarā, kur lielisku sniegumu uzrādīja Vācijas pārstāvis Pepper. Viņš savu pretinieku - Brems katrā gājienā nosita reizi pie zemes, bet dānis cīņās ļoti varoņīgi. Pepper piekrita iespaidīgu punktu uzvarā. Pusmā svarā Vācijas vairākkārtīgais meistars izpunktēja dāni Christiansen. «mā gā svarā Dānijai vienīgo uzvaru izcīnīja Nielsen. Viņš ar punktu pārsvaru pieveica jauno vācu smagsvaru Kleinheldermann. Gala rezultātā Vācijas bokseru pārākums teicās ļoti iespaidīgs 14-2.

SV Luftwaffen basketbolisti izcīnā Brandenburgas kausu

Ar lielu interesi gaidītā Brandenburgas kausa izcīņas fināla spēle starp Lielvācijas basketbola meistariņību - SV Luftwaffen un viņu neseno uzvarētāju zibensturnīrā - Pelizei Sport-Verein 1. vienību noslēgusies ar meistarpiecinieka pārliecinošu 45-16 (17-1) uzvaru. Sevišķi lielā pārsvarā SV Luftwaffen basketbolisti ātradišķi 1. puslaikā, kad pretinieki spējuši iegūt tikai 1 punktu no soda metiena. SV Luftwaffen sastāvā lielisku darbību uzrādījuši izcīlie vācu basketbolisti - Kuntze, Rohberg un Steinschulze. Šie spēlētāji nav sveši arī latviešu basketbolistiem. Savā laikā Rohberg kā Vācijas valsts vienības galibnieks viesojās Rīgā. Kuntze, Rohberg un Steinschulze bija SV Luftwaffen sastāvā arī 1939. gadā Čopotas starptautiskajā turnīrā, kad tur finālā Luftwaffen SV uzvarēja mūsu spēcigo Starta vienību.

un abu vienību sniegtam. Jau ar spēles pirmām minūtēm iedegās spraiga cīņa. Izcīlās abi minūšu sēdētāji uzbrucēji Siemetsreiter un Staudinger, kas bagāru vienības vārtos atzīmēja draudīgus, kurpretim bagāru uzbrukuma histamā daļa bija iekšējais triekšs. 17. min. bulgāri neatlūti kaveja Siemetsreiter un minūšu sēdētājus centās uzbrūvēt. Vēl sodu parvērta vārtu gāvums. Spēles beidās 1-0 Minchenes labā. Spēles turpinājumā beidgti pēc Nedehoff noraidīšanas no lankuma patika 10 cilveku sastāvā. Vāci tomēr turpināja enerģiskus uzbrukumus. Līdz 18. minūti rezultāts bija izlīdzināts. Kā arī sacīkste noslēdās.

ITALA GALLEGATI UN UNGĀRA KOVACA UZVARAS

Vakar Berlīnē notika Vācijas, Ungārijas un Itālijas grieķu-romiešu cīņas labāko vidū un pusmācīšu svara cīkstonu sacensībās, kas tīnieda intriģiozās un augstvērtīgas sacensības.
Vidējā svarā 1. vietu izcīnīja straujais Itālijas meistars Ercole Gallegati. Viņš izšķirošajā cīņā guva pārliecinošu punktu uzvaru pret vācieti Krauskopf, kas ieņēdāja 2. vietu. Cīņā del 3. vietas otrā Vācijas pārstāvis Hūgeri pēc punktiem 3-0 pārspēja ungāru jauno paaudzes cīkstoni Samorjai.

Sportistu gaitas frontē

Dienas no dienas Lielvācijas un sabiedroto kapaspēks turpina savu uzvaras gājienu Austrumu frontē. Karavīru rindās varoņīgi cīnās arī daudzi slaveni sporta rekordisti un meistari. Par viņu gaitām pēdējās cīņās medaļas vārtus pāstgātīti sekoše:

VAROŅA NĀVĒ KRITUSI

Somu jaunās paaudzes spēka metējs Matti Mikko... Viņš šodgad sasniedzis āmpa mešanā pasaules labāko rezultātu - 73,76 m. Pirms pāris gadiem Mikko kā Imatras apgab. pārstāvis startēja sacīkstēs Rīgā. Savu dzīvi cīņā pret boļševikiem beidzis arī viens no vācu izcilākajiem profesionāļiem bokseriem Frantz Hintemann. Viņš par varoņību nesēn apbalvots ar Dzelzs krusta. Lielvācijas futbolu sēro pēc viena no sava iemēlotākāmi vadītājiem Dr. Carl Zoerner. Viņš savā laikā 4 reizes sargājis Vācijas futbola valsts vienības vārtus. Šos varoņus mūžīgā pieminā paturēs Jaunās Eiropas sporta paaudžu paaudzes.

FRONTĒ IEVA NOTI

Lielvācijas ātrslidošanas meistars Karl Wazulek un somu labākais bokseris Sten Suvio. Visas pasaules ātrslidotāji pazīst Carl Wazulek vārdu. 1935. gadā Wazulek izcīnīja Eiropas meistartitulu. Somis Suvio 1936. gadā Berlīnē guva olimpisko uzvaru boksa, pusvīdēja svara kategorijā. Viņam ievainota roka, un liekas, ka Suvio vairs nekad nevarēs atgriezties ringā.

Sākot uzspiešo kara gājienu katrs vācu karavīrs saņēma savu tautiešu labākos novēlējumus - būt varoņam un neuzvaramam. Arī Lielvācijas sporta vadība - no norēlējuma veltīja plašajai sportistu saimei. Kā to liecina vācu karavīru nebeidzamā uzvaru virkne, šis novēlējums arī piepildījies. Lielvācijas sporta vadība jau saņemusi ziņas, ka

APBALVOTI

par varoņību ar Dzelzs krusta brānīnīka pakāpi 70 aktīvi sportisti. Ar katru dienu šis skaits turpina paaugst. Ar vairāki somu sportisti jau saņemusi armijas vīdības atzīmību par varoņīgo dienesta pienākumu pildīšanu. Tā ievērojams somu vieglatlētikas darbinieks Lauri Pihkala paaugstināts majora dienesta pakāpē. Pihkala pasaules slavu guva ar izstrādātām vieglatlētikas sasniegumu vērtēšanas punktu tabulām, kuras tagad lieto visā pasaulē.

Lehner un Janes - Vācijas futbola rekordinternacionālie

Futbolists, kas visvairāk spēlējis Vācijas valsts vienībā, līdz šim bija berlīnietis Lehner. Tagad ar pēdējo valsts sacīksti pirms nedēļas pret Dāniju viņam pievienojies aizsargs Janes. Viņi katrs Vācijas krāsos valsts sacīkstēs aizstāvējuši 82 reizes. Ar šo skaitu kā Lehner, tā arī Janes tālu pārspēj pārējos vācu izlases futbolistus. Nākošais, kas seko aiz viņiem, pussargs Kitzinger spēlējis izlases vienībā 20 reizes mazāk. Kitzinger piedalījies 42 valsts sacīkstēs. Lehner ar Janes tādi ir neviena cita neapdraudēti Vācijas futbola rekordinternacionālie.

Aiz Lehner, Janes un Kitzinger vācu valsts vienības futbolistu «rangā» karakstās seko: Mühlentberg, kas valsts vienības līnā spēlējis 41 reizi, Goldbrunner - 39 reizes, Jakob - 38, Kupier - 37, Szepan - 34, Siffing - 31, Kobbierski un Hohnmann - 26, R. Hofmann - 25, Leinberger un Conen un 24. Knöpfle - 23, Gramlich un Hahnemann - 22, Stulfauch - 21. Šeit uzskaitīti visi, kas Vācijas valsts vienībā darbojušies vairāk kā 20 reizes.

Lehner un Janes vācu izlases vienības sastāvā darbojušies arī visās pēdējās sacīkstēs. Lehner iztrūka vienību pagājušo svētdien cīņā pret Dāniju.

Lehner valsts vienībā iepert labā āreja uzbrūvēja posteni, kamēr Janes darbojās kā labais aizsargs. Lehner ir bīstams ne tikai ar savu ātrumu un asājiem vārtu sitieniem, bet viņš pretinieka aizsardzībai grūtības sagādā arī ar precīziem centrējumiem un stūra sitieniem. Kā stūra sitienu «meistars» Lehner milzu apbrīnošanu izpelnījās 1937. gadā, kad cīņā pret igauņiem visas 4 legotus vārtus (Vācijai toreiz uzvarēja 4-1) vāci iesita pēc Lehner lieliski padotiem stūriem. Pret Lehner meistariģi izsistiem stūriem nespēja cīnīties pat igauņu lieliskais vārtsargs Tipners.

Sava pašreizējā valsts vienības kapteiņa Janes personā vāci sašķata savu visu laiku labāko aizsargu. Viņš drošs divcīņā, ātrs, tīru

Paul Janes

sitienu un lielisks arī galvas spēlē. Janes vārds ļoti populārs, jo viņš valsts sacīkstēs vienmēr sniedzis savu vislabāko. Pat pēc zaudētām sacīkstēm Janes spēlētājos nedalītu atzīmību. Kā spēlē Janes, to šogad gandrīz dabāja redzēt arī rīdzinieki. Viņš kā kara jūrnīkšs uzturējās šovasar kādu laiku Rīgā, bet kad notika pirmās vācu karavīru sacensības ar Rīgas futbolistiem, tad Janes jau bija aizbraucis.

Lehner pieder valsts vienības spēlētāju vidū vēl viens «rekords». Viņš Vācijas labā guvis visvairāk vārtus. 62 valsts sacīkstēs Lehner pretinieka vārtsargu pārspējis 30 reizes. Aiz Lehner kā nākošie sekmīgākie vārtu šāvēji nāk centra uzbrucēji: Conen ar 24 sacīkstēs iesistiem 25 vārtiem un 1. R. Hofmann ar 25 spēlēs iegutiem 23 vārtiem. Pirms Lehner ilgus gadus «vārtu karaļa» godus piekrita R. Hofmann, arī daudzātam un apbrīnotam Vācijas futbola pārstāvis R. Hofmann futbola sportam uzticējis palicis arī vēl tagad. Viņš darbojas savas biedrības - Dresdener SC sastāvā. R. Hofmann vienība pirms pāris nedēļām atzīmēja lielu panākumu, izcīnot jau otro gadu Tschammer kausu.

Stalīna gada upuri

ARNOLDS BĒRZIŅŠ.

Pašreizējā vieglatlētikas sportā, no kuŗa gaidām jaunus sasniegumus un rekordus, visievērojamākais vīrs bija Arnolds Bērziņš. Latvieši cerēja, ka viņš spēš radīt jaunus rekordus - desmitciņā, tāllēkšanā, trisoļlēkšanā un varbūt arī citās disciplīnās. Bet viņš nepēja sasniegt rekordu tikai piec-

Savas sporta gaitas Bērziņš sācis Malnavas vidusskolā. Nopietnāk viņš pievērsās vieglatlētikas laukumam tikai tad, kad 1933. gadā pārnāca Rīgā. Šai laikā viņš jau sasniegta savu labāko rezultātu augstlēkšanā — 1,75 m. Nākošā gadā Bērziņa sasniegums bija vērojams straujā kāpuma, jo ar 3113 punktiem tas ieguva 2. vietu piecīņās meistarsacīkstēs. Gadu vēlāk Bērziņš jau bija atzīts vieglatlēts. Viņš startēja arī Latvijas izlases vienībā tāllēkšanā. Pēc tam sekoja jaunā sportista uzvaras olimpiskā desmitciņā un piecīņā. 1936. gadā viņš tāllēkšanā jau pirmo reizi pārsniedza 7 m līniju. Gadu vēlāk Bērziņš startēja studentu olimpiādē Parīzē, kur tāllēkšanā ieguva 10. vietu ar 6,91 m

sasniegumu. Toreiz Bērziņam izdevās 7,40 m tāls lēcians. Bet tiešneši pēc garākas apspriedes atzina dēliša pārkāpumu. Šais sacīkstēs viņam nācās piedzīvot vēl otrreizēju neveiksmi piecīņā. Sākums bija lielisks — tāllēkšanā 7,12 m un šķēpā — 53,52 m. Sekoja 200 m skrējians. Pēc pirmajiem 120 m viņš skrēja kā otrais aiz Millera, tad klupa un savainoja kāju... Dzijas skumjas nolaidās pār Parīzes stadionu un jauno, nelaimīgo latviešu sportistu.

Kāja izveseļojās. 1938. gadā Bērziņš sasniegta savu spēju kalngalū. Desmitciņā viņš ieguva meistartitulu ar 6331 punktu. Ir vēl tikai viens latvietis (Jānis Dimza), kas spējis sasniegt labāku rezultātu. Šai gadā Arnolds Bērziņš uzstādīja savu rekordu piecīņā — 3312 p. Jauna un negaidīta nelaime to piemēklēja 1939. gada pavasarī, kad viņš atkal slimības dēļ nevarēja startēt. Tikai gada beigās un 1940. gada sākumā viņš no jauna cerēja labot rekordus.

Šoreiz Bērziņa nodomi pajuka tādēļ, ka mūsu zemē iebruka boļševiki. Viņš draugiem teica:

«Nav nozīmes cīnīties, nav taču par ko...»

Pilnīgi savas sporta gaitas Bērziņš nepārtrauca, bet gan trenējās sava prieka dēļ. RDKA viņam piedāvāja trenera vietu, no kuŗas Bērziņš atteicās. Viņš negribēja sadarboties un klausīt žīdu varai. Šigadu pavasarī viņš noteikti atteicās ziedot cvalēts aizpēnumam, kas bija pietiekošs iemesls, lai čekisti šo vīru mestu cietumā un iegrūstu padomijas vergu barā.

Ko latviešu vieglatlētikas sports zaudējis līdz ar Bērziņu, pierāda viņa labākie rezultāti: 100 m — 11,0 sek.; 200 m — 23,0; 400 m — 53,2; 110 m barjērskrējienā — 16,8; tāllēkšanā — 7,19 m; augstlēkšanā — 1,75 m; kārtslēkšanā — 3,30 m; trisoļlēkšanā — 13,70 m; diskā — 42,59 m; šķēpā — 53,52 m un lodē — 12,59 m. Mūsu skumjas ir lielas par šo savas tautas krietno dēlu. Skumst arī viņa vecāki tālā Latgales novadā...

Politiska demonstrācija

Pagājušā ziemā galveno cīņu Rīgā vadošās vietas dēļ basketbolā izcīnīja abas varenākās boļševiku biedrības — čekas Dinamo un RDKA. Izšķirošā Dinamo un RDKA sacensība bija pulcējusi visus ievērojamākos abu organizāciju varas vīrus. Neuzticīgu skatu visapkārt raudzīdamies, goda vietās sēdēja žīdi — čekisti un «neuzvaramā» augstākie komandieri. Viņi par katru cenu šodien gribēja redzēt savu vienību kā uzvarētāju. Pārējais viņus neinteresēja, lai notiek kas notikdams. Vienības laukumā ieradās katrs ar savu bumbu. Dinamo spēlētājiem bija mūsu pašu zemē gatavota bumba, bet RDKA basketbolisti lepojās ar padomijas ražojumu. Sacīkstes vadītājs G. Silīņš par labāku atzina latviešu bumbu, ar ko arī spēlēja. Šāda tiesneša rīcība sacēla lielu sašutumu plašajā augstāko komandieru pulkā. Ko tas latvietis gan iedomājies? Nonicināt «vissvienības» ražojumus, pasaules «labākās» mantas.

Puslaika pārtraukumā pie tiesneša Silīņa pieteidzās kāds no augstākiem komandieriem un sašutušā tonī uzbrēca: «Ko Jūs, biedri, iedomājaties. Tā ir politiska de-

monstrācija nespēlēt ar padomijas bumbu. Par to Jums nāksies atbildēt». Un lielā uztraukumā augstais vīrs atkal aizsteidzās.

Varbūt šis gadījums būtu tiesnesim Silīņam dārgi maksājis, ja vien RDKA spēlētāji nebūtu izcīnījuši augstu uzvaru. Latviešu labākie basketbolisti prata teicami spēlēt arī ar «zemākas kvalitātes» bumbu. Uzvaras priekos augstajam komandierim aizmirsās gadījums ar bumbu, un viņš piemirsa izpildīt arī tiesnesim teiktos draudus. Bet kas būtu noticis, ja RDKA spēlētāji izšķirošo cīņu būtu zaudējuši tikai bumbas dēļ?

Noziedznieks vada Rīgas sportu

Boļševiku gada pēdējos mēnešos par Rīgas pilsētas sporta komitejas vadītāju iecēla Spalānu. Viņš pie Stalīna kalpiem un žīdiem izpelnījās ievēribu kā «Spānijas cīnītājs». Agrākos gados Spalāns dzīvoja Rīgā. Viņam iznāca «sadursme» ar soda likumiem par kādu smagāku kriminālpārkāpumu. Spalānam tomēr izdevās tikt pāri robežam un tas devās uz Spāniju, kur cīnījās kopā ar spāņu bēdīga-

Pagājušā gadā, likvidējoties ASK, visi kluba sportisti — karavīri bija spiesti pāriet uz boļševiku organizāciju RDKA, jo citās «brīvprātīgās» biedrībās padomijas noteikumi karavīriem neatļāva sastāvēt. Latviešu karavīri — sportisti, kuŗu vidū bija daudzi izlases spēki, nokļuvaši RDKA paspārnē tūlīt atklāja, ka šeit viņiem piekrit tikai otrā vieta. Visur vadošo lomu iepēma «neuzvaramie». Tikai viens apstāklis RDKA vadībai neatļāva pilnīgi aizmirst latviešu sportistus, jo vienmēr, kad sacentās RDKA latvieši ar krieviem, uzvaras par lielu nepatīkšanu RDKA vadībai vienmēr piekrita latviešiem.

Ātri latvieši iepazīnās ar RDKA vadības domu — visur pirmā vietā izvirzīt krievus. Visi latvieši, lai spētu pastāvēt šai apslēptajā cīņā, norunāja turēties cieši kopā, sastādot paši savu «latviešu bloku».

Vislielākā latviešu un krievu cīņa risinājās futbolā, jo tieši šai populārākajai sporta veidā «neuzvaramie» uzskatīja sevi par nepārspējamiem. Rezultāti tomēr vēstīja pavisam pretējo. RDKA priekšā majors Streķinskis katrā sarunā uzvēra, ka jādara viss, lai futbola vienības sastāvā būtu pēc iespējas vairāk krievu. Latviešu futbolisti bija ar laiku vienība pilnīgi jāznidē. Krievi baudīja ne-

salīdzināmi labākas treniņa iespējas. Latvieši atvaļinājumus uz treniņiem saņēma tikai ar grūtībām, kamēr krievus, pat tādus, kas nespēja ne pirmā, ne otrā vienībā, atsvabināja no dienesta pienākumu pildīšanas katru dienu, lai tikai viņi varētu pēc iespējas ātrāk pārsēst latviešus.

Treniņus latviešu spēlētāji noturēja atsevišķi, kas vēl vairāk pavairoja RDKA vadības naidu pret tiem. Latviešu futbolistu treniņos pastāvīgi ieradās RDKA vadības uzticības vīrs boksa treners Kleščovs, kas futbolā bija pilnīgs analfabēts. Viņa galvenais uzdevums, protams, nebija sekot latviešu treniņiem, bet uzmanīt spēlētāju izturēšanos, uzmanīt viņu «politisko stāju». Krievu futbolistu treniņos pastāvīgi apmeklēja aizvien jauni spēlētāji, par kuŗiem Streķinskis zināja stāstīt, ka viņi darbojoties tādās un tādās Maskavas «paraugvienībās». Viņu tehniskā gatavība gan bija gaušam vāja, bet viņi ļoti labi prata spērt pa pretinieku kājām.

Sākot 1941. gada sezonu, latviešu futbolisti tomēr bija paturējuši virsroku. Pirmajās spēlēs RDKA vienība atzīmēja augstas uzvaras, bet arī tas RDKA vadību neapmierināja, jo to bija panākuši latvieši bez «neuzvaramo» līdzdalības. Ma-

jors Streķinskis vienmēr prata atrast latviešu spēlētāju kļūdas. Tā viņš deva norādījumus, ka būtu vēlams vārtsargu Bebrī atvietot ar krievu labāko šī postena vīru Mihaļčenko. Arī aizsarga Lauka un centra uzbrucēja Krišjānova vietās Streķinskis paredzēja slavenos maskaviešus. Šim pārmaiņam tomēr pretojās visi latvieši, un Streķinskis savu nodomu neuzdrošināja izvest. Latvieši sekmīgi aizstāvējās aizrādot, ka viņi spēlējot zemo Vīnes kombināciju, kamēr maskavieši pusaugsto dubult — W sistēmu, kādēļ krievi latviešu spēlētāju starpā neiederētos. Šim argumentam «futbola viszinātājs» Streķinskis arī noticēja.

Milzīgs sašutums RDKA vadošās aprindās sacēlās, kad RDKA latviešu futbolisti pēc sīvas cīņas zaudēja spēcīgai Dinamo vienībai 1—2. Nu bija latvieši jānomaina pret krieviem. Lai pilnīgi attaisnotu šo maiņu, tad tika sarīkota liela stila pārbaudes spēle, latvieši pret krieviem. Pārbaude sagādāja Streķinskim lielu vilšanos. Latvieši ar krieviem spēlējās laukumā kā «kakšis ar peli». Latviešu futbolisti atzīmēja pārliecinošu 11—1 uzvaru, kaut arī krievu vārtus sargāja slavenais Mihaļčenko. Tā latviešu spēlētājus arī šoreiz Streķinskis neuzdrošināja nomainīt. Latviešu futbolistu vienība palika uzvarētāja.

Melnā grāmata

Boļševiku sporta komitejā kā locekle bija arī krieviete Danīļeviča. Viņa bija pilnīga sporta analfabēte, kas pirms savas darbības sākuma nekā par sportu nezināja. Danīļeviča pirms tam strādāja VEF, kur tā bija saņēmusi daudzus sodus par slinkumu un nekārtību. Šos «ieradumus» viņa neatmeta arī savā jaunajā darbā — sporta komitejā. Danīļeviča sporta komitejā ieradās reizē ar Staško, kas bija viņas mīļākais. Pēc Staško apcietināšanas viņa savu augsto vietu nezaudēja tikai tādēļ, ka kļuva komjaunatnes sporta vadītāja Kārklīņa draudzene.

Viens no svarīgākajiem Danīļevičas uzdevumiem sporta komitejā

bija «melnās grāmatas» sastādīšana. Šai darbī viņai palīdzēja Spartaka vadītāji Reitups un Kaufelds, kā arī nedevēji no sportistu vidus. Grāmata ievēda daudzus latviešu sportistus, kuŗi boļševikiem šķita neuzticami. Daudzi sportisti tomēr melnajā grāmatā iekļuva pavisam savādā kārtā. Tā peldētājs Lagzdīņš tika ierakstīts šai grāmatā tikai tādēļ, ka viņa sieva bija Danīļevičas personīga ienaidniece. Šie «apzīmogotie» sportisti tika uzmanīti, tiem neatļāva aktīvi darboties pat kā tiesnešiem un liedza startēt ārpus Latvijas robežām. Beigās daļa no «melnā grāmatā» ierakstītiem sportistiem krita par upuriem teikai.

Rendnieks šauj uz nepaklausīgiem komjauniešiem

Pagājušā gadā boļševiki savu «jaunatnes dienu» atzīmēja arī ar sporta svētkiem. Sarīkojums notika komjaunatnes vadībā, tādēļ bez dažādām nekārtībām izcēlās arī ar sevišķiem gadījumiem. Sporta svētku ģenerālmēģinājums notika bij. JKB laukumā. Te ieradās arī vēlākais sporta komitejas priekšnieks Rendnieks. Viņš pie visa ķērās ar istu boļševiku «dedzību», kas šoreiz gan pārsniedza katras saprāta robežas. Kad Rendnieks izzauca pa ruporu komjauniešiem stāties ierindā, bet tie negrasiņās paklausīt, tad Rendnieks izrāva revolveru un vairā-

kus šāvienus raidīja pret nepasigajiem galvas augstumā. Skaidrs, ka ar to respekti bija iedvests, kaut arī Rendniekam nevienu neizdevās nošaut.

Tais pašas sacīkstēs Maskavas priekšpilsētas komjaunieši zaudēja sacīksti basketbolā. Viņi, būdami lielā nemierā ar tiesnesi Smeķeršanu (arī komjaunietis), to piekāva.

Vingrošanas demonstrējumus šais sacīkstēs vadīja kāda židiete, kas teicās beigusi kādu fiziskās audzināšanas institūtu Varšavā. Tomēr šī vingrošanas «speciāliste» neprata pat komandas.

„Lūdzu, vairāk vārtus nesītiel...“

Jau vienā no iepriekšējiem «Sporta Pasaules» numuriem bija aprakstīta «neuzvaramo» futbolistu pirmā «slavenā» debija Rīgā pret Bekona Eksporta vienību, kuŗā boļševiku karavīri piedzīvoja negaidīti smagu 1—9 zaudējumu. Šis atšķoļjums vēl papildināms ar to, ka boļševiku futbolisti nezaudēja cīņu ar vēl smagāku rezultātu vienīgi pateicoties Bekona Eksporta vienības kapteinim Rehtšprecheram. Viņš, kā jau dedzīgs boļševiku «līdzskrējējs», pēc rīdzinieku negaidīti ātri gūtā pārsvara, aptvēra, ka nebūs sevišķi patīkami, ja «neuzvaramie» zaudēs ar lielu rezultātu. Rehtšprechers sāka blakus spēlētājiem aizrādīt, lai vairāk vārtus nesit. Kad viņam kā atbilde sekoja jauni latviešu vārtu gūvumi, tad Rehtšprechers sāka runāt savādākā tonī. Viņš draudēja, pavēlēja un dažbrīd pat lūdza:

«Lūdzu, vairāk vārtus nesītiel...»

Vis Rehtšprechera teiktais un draudētāis, protams, atstāja zināmu iespaidu uz Bekona Eksporta uzbrucējiem. Viņi vārtu gūšanai neizmantoja daudzās situācijas, un boļševiku futbolisti tādi varēja atstāt laukumu kā zaudētāji «tikai» ar 1—9 rezultātu.

Par vienīgo vārtu ieguvumu «neuzvaramie» atkal varēja pateikties Rehtšprecheram. Viņš tikmēr runāja un pavēlēja Bekona Eksporta vārtsargam Briedim, lai tas atļauj iesist vismaz vienus vārtus, kamēr Briedim beidzot apņika, un viņš vārtos ielaida pavisam viegli turamu bumbu.

Jā, Bekona Eksporta futbolisti par savu augsto 9—1 uzvaru nekādu atzinību nesapņēma, jo arī fabrikas strādnieku komitejas priekšsēdētājs aizrādīja, ka viņi tā nav drīkstējuši rīkoties — ar tādu vārtu starpību uzvarēt «neuzvaramo» boļševiku futbolistus.

Rūpniecība
„SMALKĀDNIĒKS“
 Rīgā, Audēju ielā № 6, tālr. 27701
 pieņem
izlābojumus
 un
pasūtījumus
 dažādiem smalkādu izstrādājumiem (ar pasūtītāju galv. materiāliem) no plkst. 13—16

L. G. D.
 Pārlikas nodrošināšanas departaments
 Miltu un maizes pārvalde
PIEKTĀ
RĪGAS MAIZES FABRIKA
 Jēzusbāznicas ielā 79
 Tālruni:
 Direktors 34930
 G. gramatvedis 34905
 Ražošanas vadītājs 25607
 Tek. rēk. Latvijas Bankā 55110

Kokrūpniecības nozares
MILGRĀVJA ZĀĢĒTAVA
 Vecmilgrāvī, Meldru ielā 14
 Zaģ. vadīt. tel. 53277
 Pasūt. nod. 53177
 Gramatvedības tel. 53223
 Kokmater. lauk. 53105
 Auto garaža tel. 53234